

Bilag C.**Udenlandske Retsregler.****I. Om Oprejsning.**

I *tyisk* Ret (Civilprocessordning af 1877 med senere Tillæg, §§ 233 o. ff.), *østrigsk* Ret (C. P. O. af 1895 §§ 146 o. ff.) og *norsk* Ret (Lov om Domstolene af 13. August 1915 §§ 153 o. ff.) have almindelige Forskrifter om Oprejsning i borgerlige Sager i Tilfælde af Forsømmelse af en Frist eller et Retsmøde. Den tyske og den østrigske Lovs Bestemmelser bygger paa den ældre Rets fra Romerretten reciperede Regler om in integrum restitutio (Wiedereinsetzung in den vorigen Stand) og henlægger ligesom disse Afgørelsen til Domstolene; den norske Lov følger de nævnte Love og ændrer saaledes den med dansk Ret overensstemmende tidligere Regel (Lov 4. Juni 1892), hvorefter Oprejsning gives af Administrationen. Den norske Proceskommission motiverer dette ved, at »det naturligeste og hensigtsmæssigste synes at være overalt« (d. e. ogsaa i Civilprocessen ligesom allerede efter Straffeprocessloven af 1887) »at lægge Meddelelsen af Oprejsning i Rettens Haand.«

Betingelsen for Oprejsning er i T. og Ø. bestemt objektivt (Forhindring henholdsvis ved »Naturereignisse eller andre unabwendbare Zufälle« og ved »ein unvor-gesehenes oder unabwendbares Ereigniss«), medens N. lader sig nøje med, at Parten »gør det sandsynligt, at Forsømmelsen ikke kan lægges ham eller hans lovlige Stedfortræder eller Procesfuldmægtig til Last«, eller at »særlige Omstændigheder ellers taler for Oprejsning, og Forsømmelsen ikke er forsætlig.«

Begæringen skal fremsættes inden 14 Dage efter Hindringens Ophør (efter N.: senest 1 Maaned efter, at der blev Lejlighed dertil), og samtidig skal, saa vidt muligt, den forsømte Procehandling foretages. Begæringen rettes ifølge T. til den Domstol, der er kompetent til at træffe Afgørelse om den forsømte Procehandling (ved Appelfristens Oversiddelse altsaa: Appelretten); ifølge Ø. og N. derimod til den Domstol, for hvilken Procehandlingen skulde foretages. Da Ø. § 465 og Norsk Lov om Rettergangsmaaden for Tvistemaal af 13. August 1915 § 364 foreskriver, at Ankeerklæring — ligesom Kære — skal fremsættes for Retten i *første* Instans, bliver det altsaa denne, der har at træffe Afgørelsen om Oprejsning; jfr. G. Neumann: Kommentarudgave af Ø. (1914) 776; Hagerup: Civilproces (1918) II. 155, 272. Ordningen forsvares af den norske Proceskommission ved Henvisning til, at man derved vil »opnaa den størst mulige Hurtighed i Oprejsningsbegæringens Afgørelse og forhindre, at den unødigt forhaler Hovedsagens Fremme.«

Begæringen skal angive de Omstændigheder, paa hvilke den støttes, og de Bevisligheder, ved hvilke de skal oplyses. Ifølge T. og Ø. skal Afgørelsen træffes paa Grundlag af en kontradiktorisk Forhandling; N. lægger det derimod i Rettens Haand, om Modparten skal høres før Afgørelsen. Denne sker ved Kendelse (Beschluss), som, hvis Oprejsning bevilges, ikke kan paaankes eller paakæres (N. tilføjer: »uden paa det Grundlag, at der efter Loven ikke er Adgang til at give Oprejsning«).